

DISCIPLÍNA

Disciplína je proces, ktorý prebieha po celý život. Zdroje disciplíny pochádzajú zo začiatku zvonka, až neskôr sa výsledkom nasmerovania dieťaťa stáva sebadisciplína.

Disciplína je teda výchova dieťaťa k sebaovládaniu a robí človeka zodpovednejším. Dáva i viac slobody, ale vyžaduje viac sebakontroly.

Účelom disciplíny je:

- Získať už spomenutú sebadisciplínu – vhodne aplikovaná disciplína naučí dieťa rozhodovať sa správne, osvojiť si vzory správania, ktoré sa časom stanú návykom
- Ustanovuje rodičovskú autoritu – ak sa dieťaťu v rodine umožní „vyhrať vojnu“, rodičovská autorita bude narušená a dieťa prevezme neprimeranú mieru moci, ktorú nevie správne používať a bude mu slúžiť na uspokojovanie vlastných sebeckých túžob a bude manipulovať dospelými.
- Vymedzené hranice dávajú dieťaťu pocit istoty – ak sa používajú primerane, s láskou, potom poskytujú dieťaťu pocit bezpečia. To sa premieňa do zdravého citového vývinu dieťa a zdravých vzťahov v rodine.

Opatrenia súvisiace s disciplínou:

- ✓ Vyvarujte sa nadmernej kontroly alebo prílišnej povoľnosti – takýto prístup vyplýva z nepochopenia, čo je láska.
- ✓ Vyvarujte sa ostrého postoja – ide o pozíciu negatívnych a tvrdých rodičov, ktorí uplatňujú svoju vôľu, bez rešpektovania individuality dieťaťa.
- ✓ Vyvarujte sa kritizovania, obviňovania, podozrievania a nenávisťného porovnávania – vyvoláva to u detí zaťatosť, vzburu, či bojzlivosť, apatiu, tiež ľahostajnosť. Často si deti vybudujú pocity odmietnutia voči svojim rodičom.
- ✓ Buďte pevní a prejavujte porozumenie – využite presvedčovacie metódy a racionálne zdôvodnenia na uplatnenie disciplíny.

Príčiny nedisciplinovanosti:

- Spoločenský kontext – rýchle zmeny v spoločnosti, spoločenský rozklad, násilie, neistota.
- Rodinné problémy narastajú – odlúčenia, rozvody, ľahostajnosť, nedostatočná starostlivosť o výchovu detí prinášajú do ich životov úzkosť.
- Zlý príklad dospelých
- Metódy výchovy – často iba improvizácia, chýbajúce ciele výchovy.
- Nedostatok komunikácie v rodine, slabá informovanosť a malá ochota počúvať.
- Škodlivý vplyv informácií z médií propagujúci pôžitkárstvo, konzumný prístup k životu.
- Chybné extrémny v disciplíne – prílišný dohľad, inokedy úplná povoľnosť.

Medzi nedisciplinovanými deťmi a ich rodičmi je spravidla súvislosť.

Rodičia nedisciplinovaných detí:

- ❖ Márnivé správanie rodičov – vždy dávajú seba za najlepší príklad.
- ❖ Sťažujúce sa správanie rodičov – hovoria o svojich reálnych, alebo vymyslených nešťastiach a na všetko sa sťažujú.
- ❖ Plachí introvertní rodičia nerobia rozhodnutia a neprijímajúci záväzky.
- ❖ Sarkastické správanie – radi sa posmievajú druhým, deti nevynímajú.
- ❖ Nezrelé správanie – sami rodičia majúci nevyrovnaný citový stav.
- ❖ Nespravodlivé správanie – chovajú sa podľa vlastných schém, nie sú nestranní.
- ❖ Tí, čo nevedia zabudnúť a odpustiť.
- ❖ Despotickí rodičia – používajú násilie a agresivitu, aby dominovali nad deťmi.
- ❖ Povrchné správanie – ostávajú pri nesplnených sľuboch.
- ❖ Chamtivé správanie – všetko sa končí len pri peniazoch. Nevenujú deťom dostatok času.
- ❖ Ľahostajnosť voči rodinným problémom – sústreďujú sa len na svoje záležitosti.

Ak chceme mať dieťa prejavujúce úctu, disciplinované a fungujúce v spoložití s rodinou, či iným kolektívom, musí byť rodičovská starostlivosť pevná a láskavá.

DISCIPLÍNA